

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Українська мова та література»

спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.01 Українська мова та література
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Викладач: Бакаленко Ірина Миколаївна, к. пед. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
української літератури

Протокол № 1 від 22 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри української літератури

_____ Н. В. Горбач

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Н. В. Горбач

2025 рік

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Зв'язок із викладачем:

E-mail: irinabakalenko1970@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2406>

Телефон: (061) 289-12-75

Інші засоби зв'язку: Facebook Messenger, Telegram, Zoom, Google Meet (за попередньою домовленістю).

Кафедра: української літератури, 2 навчальний корпус, ауд. 232.

1. Опис навчальної дисципліни

Відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників філологічного факультету університету курс методики викладання української мови має не лише навчально-прикладний характер і не обмежується розробкою практичних рекомендацій, необхідних для студентів, майбутніх учителів-словесників. Його концептуальне призначення полягає у систематизації теоретико-методологічних засад сучасної лінгводидактики, інтеграції наукових підходів до організації мовно-освітнього процесу та розробленні практико-орієнтованих рекомендацій, що слугуватимуть науково обґрунтованим орієнтиром у професійній діяльності майбутнього вчителя.

Центральним компонентом фахової підготовки майбутнього словесника виступає формування методичної компетентності, яка передбачає розвиток критичного та самостійного методичного мислення, а також оволодіння комплексом практичних умінь і навичок, професійних компетентностей. Саме ці складові забезпечують здатність педагога реалізовувати компетентнісний, діяльнісний та комунікативний підходи у навчанні, виховуючи національно свідому, духовно багату мовну особистість. Така особистість володіє розвиненими комунікативними здібностями, що ґрунтуються на вільному й цілеспрямованому використанні стилів, типів і жанрів рідної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Мета курсу: сформувати у майбутніх учителів-словесників національно свідоме ставлення до української мови як рідної та державної мови, розуміння її значення як предмета шкільного навчання і засобу вивчення інших курсів; озброювати студентів знаннями зі сфери української лінгводидактики, на основі яких вони могли б досягати свідомого і міцного засвоєння учнями програмового матеріалу з рідної (української) мови, ефективно організовувати навчальну діяльність школярів з цього предмету, формувати пізнавальну самостійність учнів; навчити майбутніх словесників самостійно працювати з науково-методичною літературою; стимулювати науково-методичну творчість студентів, прагнення вдосконалювати свою педагогічну освіту, прищеплювати творче ставлення до вчительської праці; апробувати отримані професійні знання і вміння під час проходження педагогічної практики.

Відповідно до поставленої мети **головними завданнями** методики викладання української мови є: сформувати у майбутніх вчителів-мовників національно свідоме ставлення до української мови як рідної і державної мови, розуміння її значення як предмета шкільного навчання і засобу вивчення інших курсів; озброювати студентів знаннями зі сфери української лінгводидактики, на основі яких вони могли б досягати свідомого і міцного засвоєння учнями програмового матеріалу з рідної (української) мови, ефективно організовувати навчальну діяльність школярів з цього предмету, формувати пізнавальну самостійність учнів; навчити майбутніх словесників самостійно працювати з науково-методичною літературою; стимулювати науково-методичну творчість студентів, прагнення вдосконалювати свою педагогічну освіту, прищеплювати творче ставлення до вчительської праці; апробувати отримані професійні знання і вміння під час проходження педагогічної практики.

Курс має теоретичну і практичну спрямованість. Система практичних занять у поєднанні з самостійною роботою забезпечує закріплення, деталізацію та поглиблення знань, здобутих на лекціях, а також розширює можливості їхнього застосування у професійно-орієнтованих ситуаціях. Виконання індивідуальних і групових завдань, зокрема підсумкових творчих проєктів,

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

сприяє розвитку навичок командної взаємодії, формування організаційних умінь та лідерських якостей майбутніх фахівців.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи дадуть змогу розвинути як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів. Інтерактивна модель організації курсу, що передбачає участь у дебатах, дискусіях та аргументованому відстоюванні власної позиції, спрямована на формування ключових для майбутнього фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективною усної й письмової комунікації.

Курс «Методика викладання української мови» є інтегральною складовою системи професійної підготовки студентів-філологів, поєднуючи засвоєння фахових дисциплін і спецкурсів із формуванням практико-орієнтованих умінь. Вивчення дисципліни базується на знанні дисциплін професійної підготовки, які вивчають студенти згідно з навчальним планом освітньої програми «Українська мова і література»:

– пре-реквізити: ЗП 7 «Основи інформаційних технологій у філології», ППС 2 «Вступ до мовознавства», ППОП 7 «Методика викладання української літератури», ППОП 8 «Педагогіка і психологія»

– ко-реквізити: ППС 6 «Сучасна українська мова»

– пост-реквізити: ППС 9 «Виробнича практика», ППС 10 «Атестаційний екзамен».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
1	2
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	5-й
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість годин	150 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	32 год.
Самостійна робота	102 год.
Консультації	Очно і дистанційно. очно (кафедра української літератури, м. Запоріжжя, вул. Університетська, 66-б, II корп., каб. 232) згідно з графіком Платформа Zoom: https://us05web.zoom.us/j/3832978202?pwd=d1hkSjFMaUU4clhaUXVpTDY1MVB4QT09 Ідентифікатор: 383 297 8202 Код доступу: FLEV2N Платформа Google Meet: https://meet.google.com/atg-iyeg-bkz Графік консультацій: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/grafik_navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat_
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2406

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови**

**2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою
компетентностей і результатів навчання**

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК-4 Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>ЗК-5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК-6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК-7 Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>ЗК-8 Здатність працювати в команді й автономно</p> <p>ЗК-11 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК-12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>СК-2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні</p> <p>СК-8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань</p> <p>СК-11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення</p> <p>ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати</p> <p>ПРН 3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти</p> <p>ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо</p> <p>ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності</p> <p>ПРН 18 Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p>	<p>Традиційні методи: пояснювально- ілюстративний (розповідь, пояснення, інтерактивна лекція, лекція-візуалізація); метод проблемного викладу; евристичний (бесіда); репродуктивний (вправи, творчі завдання, робота з художніми текстами, підручниками / посібниками); дослідницький (опрацювання наукової літератури, періодичних видань методичного спрямування, самостійна робота); метод формування пізнавального інтересу (дискусія, створення та аналіз проблемних ситуацій); виконання завдань лабораторних і самостійних робіт</p> <p>Інноваційні методи: Інтерактивні технології навчання, мозковий штурм, «світове кафе», робота у групах/командах (з використанням сесійних залів Zoom в умовах дистанційного/змішаного навчання); проектне навчання (виконання міні-проектів); імерсивні технології; кейс-стаді (моделювання й аналіз ситуацій), майстер-клас; тренінгові технології. Інформаційно-комунікаційні технології (сервіси для організації синхронного та асинхронного навчання; для організації взаємодії; для створення візуального контенту, інтерактивних плакатів та мемів, інтерактивних завдань та гейміфікації освітнього контенту, організації опитувань та тестування, платформи ШІ).</p>	<p>Поточний контроль: захист та оцінювання самостійних робіт, практичних завдань та міні-проектів; оцінювання участі в дискусії та виступів на заняттях; опитування; тестування; самооцінювання та взаємооцінювання, формувальне оцінювання, рефлексія.</p> <p>Підсумковий контроль: тестування, опитування</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія та теорія методики викладання української мови як науки

Тема 1. Методика викладання української мови як наука і навчальна дисципліна.

Концепція мовної освіти на сучасному етапі

Предмет і завдання методики. Концептуальні засади навчання української мови. Концепція мовної освіти. Рідна мова – основа інтелектуального і духовного розвитку особистості. Значення шкільного курсу української мови та його місце серед інших навчальних дисциплін. Мета й завдання української мови (рідної й нерідної) у шкільній освіті. Зміст і принципи побудови шкільного курсу. Лінгвістичні основи навчання української мови. Основні умови навчання української мови. Комунікативне спрямування у навчанні української мови. Основні аспекти навчання мови в закладах загальної середньої освіти.

Тема 2. Становлення та розвиток методики викладання мови. Шляхи розвитку методики викладання української мови

Зародження методики викладання мови. Розвиток методики викладання словесності в ХІХ ст. (зокрема внесок українських письменників у справу розвитку методики викладання української мови, створення шкільних підручників українською мовою, «Буквар» Тараса Шевченка, система мовної освіти С. Русовою, педагогічна діяльність Ф. Буслаєва, В. Стоюніна, І. Срезневського, К. Ушинського, В. Водовозова, В. Острогорського та інших). Становлення української методики викладання мови в ХХ ст.. Актуальні проблеми сучасної методики викладання мови в школі: загальні питання викладання мови в школі, посилення виховної функції уроків мови, підвищення розвивальної функції навчання засобами мистецтва слова, удосконалення форм і методів викладання мови в школі.

Тема 3. Зміст і організація навчання української мови в закладах освіти

Державні стандарти базової та профільної освіти. Модельні та навчальні програми з української мови. Ключові компетентності та наскрізні уміння на уроках мови. Зміст і принципи побудови курсу «Українська мова». Основні етапи вивчення української мови. Варіативність структури і змісту курсу «Українська мова» в 5-9 і в 10-12 класах. Поглиблений курс української мови. Факультативні та спеціальні курси вивчення української мови. Принципи побудови шкільних підручників. Особливості навчання української мови у школах з мовою викладання національних меншин.

Тема 4. Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання мови

Зв'язок методики навчання мови з психологією і дидактикою. Реалізація зв'язку мови (мовлення) і мислення в навчальному процесі. Мовленнєва діяльність та її компоненти. Основні психічні процеси під час навчання мови. Мотиви учіння. Рівні сприймання мовного матеріалу. Мовні та мовленнєві уміння і навички. Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови. Міжпредметні зв'язки та інтегроване навчання. Принципи навчання мови.

Тема 5. Технологія навчання української мови

Технології навчання мови. Методи і прийоми навчання української мови. Характеристика методів навчання. Інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови. Програмоване навчання. Комп'ютеризоване навчання. Інтерактивні методи навчання. Системний підхід у навчанні мови. Проблемність у навчанні. Вивчення програмового матеріалу укрупненими частинами. Засоби навчання.

Тема 6. Теорія і практика сучасного уроку мови

Проблема уроку в сучасній лінгводидактиці. Класифікація уроків. Особливості структури уроку мови. Технологія сучасного уроку мови. Нетрадиційні (нестандартні) уроки. Планування уроків мови та підготовка до них. Спостереження й аналіз уроку.

Тема 7. Специфіка уроку української мови

Сучасне науково-методичне уявлення про урок української мови та його альтернативні моделі. Типології класно-урочних форм з мови. Нові підходи до класифікації уроків мови. Сучасний урок

мови в школі: умови вдосконалення уроку мови; методична специфіка уроку мови; основні вимоги до сучасного уроку мови. Структура уроку мови, ланцюжок навчальних ситуацій: традиційна структура й поетапна. Особливості структури кожного типу уроку. Нестандартні уроки та методика їх проведення. Ефективність уроку в кабінеті мови. Сучасний дизайн уроку мови.

Тема 8. Сучасний учитель мови

Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Вимоги до вчителя мови: учитель словесності як предметник, як вихователь, як людина; самоаналіз учителя; пам'ятка учителя-словесника; напрямки мовознавчо-методичного пошуку. Планування роботи вчителя мови: планування програмового матеріалу; методичне об'єднання вчителів-словесників; школи передового педагогічного досвіду; облік праці та звітність учителя мови. Система діяльності вчителя-словесника: конструкторська діяльність, творчий характер фаху, технологія новаторства, участь учителя-словесника в педагогічному експерименті з методики мови. Підвищення кваліфікації й удосконалення майстерності вчителя мови; вивчення, узагальнення й поширення передового досвіду вчителя-словесника; самоосвіта вчителя мови; науковий аналіз роботи та методична допомога вчителю. Інноваційні технології викладання української мови: дидактична евристика, інтерактивне навчання, сугестопедична навчальна система, концентроване навчання, текстотворення, інформаційно-комунікаційні та імерсивні технології, продуктивне навчання, модульно-розвивальна система навчання як одна із форм ведення діалогу «текст – учень – учитель». Технічні засоби на мовних заняттях: навчальні кінофільми, звукові посібники, телебачення, мультимедійний комп'ютер, Internet-ресурси.

Змістовий модуль 2. Особливості засвоєння лінгвістичної теорії

Тема 1. Методика навчання фонетики, графіки, орфоєпії

Аналіз змісту розділів «Фонетика», «Графіка» та «Орфоєпія» в чинних програмах і підручниках з рідної мови. Прийоми формування в учнів орфоєпічних дій. Шляхи подолання фонетичних діалектизмів у мовленні учнів. Попередження помилок, викликаних явищем інтерференції. Прийоми з'ясування співвідношення між вимовою і написанням у словах. Робота з довідковою літературою. Значення писемного мовлення в житті суспільства. Відмінності у засобах вираження та сприймання усної й писемної форм мовлення. Особливості роботи над розділом «Графіка» в середніх та старших класах. Моделювання структури і змісту різнотипних уроків вивчення фонетики й орфоєпії.

Тема 2. Особливості вивчення лексикології та фразеології, будови слова та словотвору

Психологічні, лінгвістичні, методичні засади навчання лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Мета й завдання навчання розділів «Лексикологія», «Фразеологія», «Будова слова» та «Словотвір». Зміст шкільного курсу лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Аналіз чинних програм щодо вивчення зазначених розділів. Принципи методики лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Своєрідність використання методів, прийомів та засобів навчання мови на уроках лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Шляхи подолання труднощів засвоєння учнями лексичної системи української мови та у виділенні морфем. Особливості методики фразеології. Система тренувальних прав з лексикології та фразеології, будови слова та словотвору.

Тема 3. Особливості вивчення морфології та синтаксису

Лінгвістичні основи методики вивчення морфології та синтаксису в школі. Значення, завдання і зміст вивчення морфології та синтаксису в шкільному курсі. Лінгводидактичні та власне методичні принципи навчання морфології та синтаксису. Методи, прийоми та засоби теоретично-практичного вивчення морфології та синтаксису. Вивчення морфології та синтаксису у зв'язку з іншими розділами мовознавства. Робота з розвитку зв'язного мовлення учнів на різних етапах засвоєння морфологічної та синтаксичної теорій. Шляхи подолання труднощів у вивченні частин мови та синтаксичних одиниць.

Тема 4. Методика навчання орфографії

Орфографія в шкільному курсі української мови (зміст, мета, завдання). Основні напрями розвитку методики навчання орфографії. Загальні принципи навчання орфографії. Свідомість і автоматизм у процесі оволодіння правописом. Роль граматики, орфографічних правил, читання під час вивчення орфографії. Принципи українського правопису, залежність від них навчання орфографії. Поняття про орфограму. Основні правописні терміни. Методи й прийоми навчання орфографії. Система орфографічних вправ і види робіт у навчанні орфографії. Наочність на уроках орфографії. Робота над формуванням орфографічних навичок. Подолання помилок інтерферентного характеру.

Тема 5. Методика навчання пунктуації

Місце і значення розділу «Пунктуація» в шкільному курсі мови. Завдання пунктуації відповідно до вимог чинних програм. Урахування принципів пунктуації в реалізації навчальних завдань. Методичні прийоми навчання пунктуації. Види тренувальних вправ з пунктуації. Бібліографічний огляд праць з проблем пунктуації.

Тема 6. Словникова робота на уроках української мови

Лінгводидактичні основи словникової роботи. Зміст і форми словникової роботи. Словникові вправи. Лексична робота на уроках граматики. Робота над словом на уроках мови та інших предметів. Робота зі словниками. Формування лексичних умінь і навичок.

Тема 7. Робота із розвитку зв'язного мовлення учнів (мовленнєва змістова лінія)

Основні напрями роботи з розвитку мовлення і принципи мовленнєвої підготовки учнів. Мовленнєвознавчі поняття і шляхи їх засвоєння. Ознайомлення з мовленнєвими нормами та комунікативними якостями мовлення. Характеристика мовлення учнів: види, форми й типи мовлення. Удосконалення рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Аудіювання, читання. Робота над продуктивними видами мовленнєвої діяльності. Говоріння, письмо. Джерела й методичні прийоми роботи з розвитку мовлення. Диференційована система робіт з розвитку зв'язного мовлення: проблема класифікації; система письмових робіт; види творчих робіт; варіативність системи; формування вмінь і навичок з розвитку мовлення. Види вправ з розвитку писемного мовлення учнів середніх класів: репродуктивні; репродуктивно-оцінні; твори різних жанрів; твори й перекази. Твори в старших класах: вимоги до учнівських творів; підготовка учнів до написання твору. Види переказів. Помилки в мовленні учнів.

Тема 8. Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій (eRead)

Стратегія розвитку читання «Читання як життєва стратегія». Читання як рецептивний вид мовленнєвої діяльності. Міжнародне дослідження якості освіти – PISA. Читацька грамотність. Розвиток навичок читання у XXI столітті. Проблеми формування читацької грамотності. Особливості розвитку навичок читання в умовах НУШ. Читання як життєва стратегія. Види читання. Методики навчання читання. Принципи, методи та прийоми та стратегії навчання читанню. Шляхи мотивації до читання представників різних вікових категорій. Зміна читацьких звичок та уподобань. Інший читач. Порівняння традиційного та цифрового читання: когнітивні та психологічні аспекти. Електронні та друковані книги. Інтерактивні вправи та ігри для розвитку швидкочитання та розуміння тексту. Цифрові додатки для аналізу тексту та розвитку критичного мислення. Використання онлайн-платформ для колективного читання та обговорень (Padlet, Google Classroom). Створення мультимедійних конспектів і візуальних схем для покращення розуміння тексту. Штучний інтелект та персоналізовані рекомендації текстів для розвитку читання. Адаптивні освітні програми та цифрові підручники для різних рівнів читацької компетентності. Використання VR/AR-технологій для інтерактивного читання та занурення у текст. Розробка уроків та проєктів із використанням цифрових ресурсів для читання. Медіаграмотність та цифрова культура у процесі читання. Оцінювання та моніторинг читацьких навичок у цифровому середовищі. Дидактичні принципи та стратегії створення завдань з розвитку навичок читання з використанням цифрових засобів навчання.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Тема 9. Основні напрями роботи зі стилістики та риторики

Предмет і завдання шкільної стилістики. Функціонально-стилістичне спрямування у вивченні мови. Опрацювання стилів мовлення у 5-7 класах. Узагальнення і систематизація знань зі стилістики. Формування стилістичних умінь та навичок. Стилiстичнi вправи. Елементи риторики в 5-9 класах. Уроки риторики в старших класах.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д. ф.	
1	2	3	4
Лекція 1	Тема: Методика викладання української мови як наука і навчальна дисципліна. Концепція мовної освіти на сучасному етапі Питання: Методика викладання української мови як наука і навчальна дисципліна. Предмет і завдання методики. Система методів дослідження методики як науки. Концептуальні засади навчання української мови. Концепція мовної освіти. Рідна мова – основа інтелектуального і духовного розвитку особистості. Значення шкільного курсу української мови та його місце серед інших навчальних дисциплін. Мета й завдання української мови (рідної й нерідної) у шкільній освіті. Зміст і принципи побудови шкільного курсу.	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 1	Тема: Концептуальні засади навчання української мови Питання: Концепція мовної освіти. Рідна мова – основа інтелектуального і духовного розвитку особистості. Значення шкільного курсу української мови та його місце серед інших навчальних дисциплін. Мета й завдання української мови (рідної й нерідної) у шкільній освіті. Зміст і принципи побудови шкільного курсу. Творче завдання: Аналітичний есе-проект «Рідна мова як духовний код нації» Ознайомтеся з основними положеннями Концепції мовної освіти в Україні, документами Ради Європи щодо мовної політики (CEFR, Language Policy Division). Підготуйте есе-аналітику (2–3 сторінки), у якому: розкрийте роль рідної мови у формуванні світогляду, духовних і моральних цінностей особистості; обґрунтуйте, як шкільний курс української мови сприяє розвитку інтелектуальної культури учня; проілюструйте прикладами (з літератури, педагогічного досвіду або власних спостережень). Використовуйте цитати з нормативних документів і посилання на сучасні дослідження у галузі методики викладання мови. У висновку надайте власні пропозиції щодо посилення духовного аспекту мовної освіти.	2	щотижня
Лекція 2	Тема: Лінгвістичні основи навчання української мови. Питання: Основні умови навчання української мови. Основні аспекти навчання мови в закладах загальної середньої освіти. Комунікативне спрямування у навчанні української мови.	2	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота 1	Тема: Становлення та розвиток методики викладання мови. Шляхи розвитку методики викладання української мови Питання: Зародження методики викладання мови. Розвиток методики викладання словесності в XIX ст. (зокрема внесок українських письменників у справу розвитку методики викладання української мови, створення шкільних підручників українською мовою, «Буквар» Тараса Шевченка, система мовної освіти С. Русовою, педагогічна діяльність Ф. Буслая, В. Стоюніна, І. Срезневського, К. Ушинського, В. Водовозова, В. Острогорського та інших). Становлення української методики викладання мови в XX ст.. Актуальні проблеми сучасної	15	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<p>методики викладання мови в школі: загальні питання викладання мови в школі, посилення виховної функції уроків мови, підвищення розвивальної функції навчання засобами мистецтва слова, удосконалення форм і методів викладання мови в школі.</p> <p>Творче завдання: «Методика в портретах» Оберіть постать видатного педагога, мовознавця або письменника та проаналізуйте його внесок у розвиток методики викладання української мови (визначте ключові ідеї діяча щодо: мети і завдань мовної освіти; методів і прийомів навчання; ролі вчителя й учня; змісту підручників або навчальних матеріалів; актуальність ідей досліджуваного діяча для сучасної школи). Зберіть інформацію з наукових джерел, фахових статей, педагогічних праць, електронних енциклопедій (уникайте суто біографічного викладу – акцентуйте увагу на методичних ідеях). Підготуйте мультимедійну презентацію або постер, у якому візуально покажіть головні ідеї, цитати, зображення, схеми.</p>		
Лекція 3	<p>Тема: Зміст і організація навчання української мови в закладах освіти. Питання: Державні стандарти базової та профільної освіти. Модельні та навчальні програми з української мови. Ключові компетентності та наскрізні уміння на уроках мови. Зміст і принципи побудови курсу «Українська мова». Основні етапи вивчення української мови. Варіативність структури і змісту курсу «Українська мова» в 5-9 і в 10-12 класах. Поглиблений курс української мови. Факультативні та спеціальні курси вивчення української мови. Особливості навчання української мови у школах з мовою викладання національних меншин.</p>	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 2–3	<p>Тема: Нормативні документи, що регламентують процес навчання української мови у закладах освіти Питання: Концепція Нової української школи. Державні стандарти базової та повної загальної освіти. Модельні та навчальні програми з української мови. Ключові компетентності та наскрізні уміння на уроках мови. Аналіз чинних державних стандартів та програм. Творче завдання: Ознайомтесь із «Концепцією Нової української школи». Створіть візуальний образ Нової української школи (онлайн-дошка Sandbox). Індивідуальне завдання: Проаналізуйте Державні стандарти початкової, базової та профільної освіти. Підготуйте порівняльний аналіз та візуалізацію особливостей Державних стандартів початкової освіти, базової та профільної освіти (онлайн-дошка Sandbox). Творче завдання: На основі проаналізованих Державних стандартів створіть дві інтерактивні вправи для своїх колег, використовуючи будь-яку платформу або онлайн-інструменти (на знання компетентностей та наскрізних умінь у мовно-літературній галузі). Підготуйтеся провести інтерактивні вправи для своїх однокурсників на занятті.</p>	4	щотижня
Лекція 4	<p>Тема: Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання мови Питання: Зв'язок методики навчання мови з психологією і дидактикою. Реалізація зв'язку мови (мовлення) і мислення в навчальному процесі. Мовленнєва діяльність та її компоненти. Основні психічні процеси під час навчання мови. Мотиви учіння. Рівні сприймання мовного матеріалу. Мовні та мовленнєві уміння і навички. Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови. Міжпредметні зв'язки та інтегроване навчання. Принципи навчання мови.</p>	2	1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Практичне заняття 4	<p>Тема: Нормативні документи, що регламентують процес навчання української мови у закладах освіти</p> <p>Питання: Аналіз чинних державних програм та підручників з української мови. Принципи побудови шкільних підручників.</p> <p>Творче завдання: Порівняй програми з української мови для 5–6 класів (авторів О. Авраменка, О. Горошкіної, Л. Скуратівського тощо). Визнач спільні та відмінні підходи до формування мовної та комунікативної компетентностей. Підготуй інфографіку «Спільне – Відмінне». Знайди європейські освітні орієнтири у змісті програм (компетентнісний підхід, навчання через діяльність, інклюзія, інтеграція тощо). Проаналізуй наскрізні змістові лінії в програмі: “Екологічна безпека”, “Громадянська відповідальність”, “Здоров’я і безпека”, “Підприємливість і фінансова грамотність”. Поясни, як вони реалізуються в темах з мови. Запропонуй власний приклад завдання для учнів.</p>	2	щотижня
Самостійна робота 2	<p>Тема: Нормативні документи, що регламентують процес навчання української мови у закладах освіти</p> <p>Питання: Аналіз чинних державних програм та підручників з української мови. Принципи побудови шкільних підручників.</p> <p>Творче завдання: Розподіліть між собою для аналізу програми та відповідні шкільні підручники для НУШ. Виконайте запропоновані завдання та підготуйте презентацію та виступ на практичному занятті. Визначте динаміку розвитку мовленнєвих умінь учнів за класами (у вигляді таблиці або схематично). Проаналізуйте підручник (структура змісту; зміст теоретичних понять та їх відповідність програмі; система вправ; графічне та кольорове оформлення; наявність довідкових матеріалів; уроки розвитку мовлення), звертаючи увагу на характер дидактичного матеріалу, його відповідність вимогам стандарту концепцій мовної освіти, чинної програми. Дайте характеристику проблемним, пошуковим завданням. Проаналізуйте систему тренувальних вправ одного параграфу підручника (різноманітність завдань, диференційований характер завдань, відповідність програмі та вимогам формування практичних умінь та навичок).</p>	15	
Лекція 5	<p>Тема: Технології навчання мови.</p> <p>Питання: Технології навчання мови. Методи і прийоми навчання української мови. Характеристика методів навчання. Інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови. Програмоване навчання. Комп’ютеризоване навчання. Інтерактивні методи навчання. Системний підхід у навчанні мови. Проблемність у навчанні. Вивчення програмового матеріалу урупненими частинами. Засоби навчання.</p>	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 5	<p>Тема: Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання мови</p> <p>Питання: Зв’язок методики навчання мови з психологією і дидактикою. Реалізація зв’язку мови (мовлення) і мислення в навчальному процесі. Мовленнєва діяльність та її компоненти. Основні психічні процеси під час навчання мови. Мотиви учіння. Рівні сприймання мовного матеріалу. Мовні та мовленнєві уміння і навички. Закономірності навчання української мови. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови. Міжпредметні зв’язки та інтегроване навчання. Принципи навчання мови.</p> <p>Творче завдання: Методичний кейс «Урахування психологічних особливостей учнів під час навчання мови»</p> <p>Оберіть одну вікову групу учнів (середні або старші класи). Розробіть міні-кейс (сценарій уроку або серію вправ), який демонструє, як ураховуються психологічні особливості учнів (пам’ять, мислення, емоції, інтереси) у процесі навчання мови. Опишіть: мету та завдання уроку; етапи діяльності учнів, у яких</p>	2	щотижня

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	відображено психологічну закономірність; методи й прийоми, що забезпечують мотивацію, увагу, емоційний відгук.		
Самостійна робота 3	<p>Тема: Інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови.</p> <p>Питання. Поняття інновацій. Типологія інноваційних технологій. Комунікативно-діяльнісний, інтерактивний, компетентнісний та особистісно орієнтований підходи. Технології розвитку критичного мислення, проєктного та змішаного навчання. Медіаосвітні технології та цифрові інструменти в навчанні української мови. Імерсивні, проєктні та ігрові технології навчання. Програмоване навчання. Комп'ютеризоване навчання. Вивчення програмового матеріалу укрупненими частинами. Переваги, ризики й перспективи впровадження інновацій у практику навчання української мови.</p> <p>Творче завдання: «Цифровий урок».</p> <p>Оберіть тему уроку української мови (за шкільною програмою). Спроектуйте конспект інтерактивного заняття, у якому використано одну або кілька інноваційних технологій та цифрові інструменти (наприклад: інтерактивне опитування (Kahoot, Mentimeter, Quizizz), елементи гейміфікації тощо). Опишіть у структурі уроку: мету та очікувані результати, методи та прийоми навчання; хід заняття (етапи, діяльність учителя й учнів); засоби, сервіси чи платформи, які ви використали. Підготуйте коротку демонстрацію (відео, слайди або симуляцію фрагмента). Додайте 5–7 речень рефлексії, у яких поясніть, як обрані інструменти сприяють розвитку мовних і комунікативних компетентностей учнів.</p>	15	
Лекція 6	<p>Тема: Теорія і практика сучасного уроку мови.</p> <p>Питання: Проблема уроку в сучасній лінгводидактиці. Сучасне науково-методичне уявлення про урок української мови та його альтернативні моделі. Класифікація уроків. Нові підходи до класифікації уроків мови. Сучасний урок мови в школі: умови вдосконалення уроку мови; методична специфіка уроку мови; основні вимоги до сучасного уроку мови. Структура уроку мови, ланцюжок навчальних ситуацій: традиційна структура й поетапна. Особливості структури кожного типу уроку. Нестандартні уроки та методика їх проведення. Ефективність уроку в кабінеті мови. Сучасний дизайн уроку мови. Технологія сучасного уроку мови. Планування уроків мови та підготовка до них. Спостереження й аналіз уроку.</p>	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 6	<p>Тема: Технологія навчання української мови</p> <p>Питання: Технології навчання мови. Методи і прийоми навчання української мови. Характеристика методів навчання. Інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови. Програмоване навчання. Комп'ютеризоване навчання. Інтерактивні методи навчання. Системний підхід у навчанні мови. Проблемність у навчанні.</p> <p>Творче завдання: Аналітичний огляд «Методи та технології навчання української мови в сучасній школі»</p> <p>Опрацюйте сучасні джерела (наукові статті, методичні посібники, чинні програми НУШ), які розкривають питання технологій і методів навчання української мови. Підготуйте аналітичний огляд, у якому: визначте поняття <i>технології навчання</i> та <i>методу навчання</i>; проаналізуйте класифікації методів (за джерелом знань, рівнем самостійності, типом діяльності тощо); наведіть приклади інноваційних та інтерактивних технологій (гейміфікація, кейс-технології, проблемне навчання, перевернутий клас); сформулюйте власне бачення ефективної технології навчання української мови.</p> <p>Завдання: Підберіть конспект уроку і виділіть в ньому методи, прийоми та засоби навчання, використані вчителем-словесником для проведення уроку.</p>	2	щотижня

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Лекція 7	<p>Тема: Сучасний учитель-словесник. Питання: Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Вимоги до вчителя мови. Планування роботи вчителя-словесника. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Вимоги до вчителя мови: учитель словесності як предметник, як вихователь, як людина; самоаналіз учителя; пам'ятка учителя-словесника; напрямки мовознавчо-методичного пошуку. Підвищення кваліфікації й удосконалення майстерності вчителя мови; вивчення, узагальнення й поширення передового досвіду вчителя-словесника; самоосвіта вчителя мови; науковий аналіз роботи та методична допомога вчителю.</p>	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 7	<p>Тема: Специфіка уроку української мови Питання: Проблема уроку в сучасній лінгводидактиці. Класифікація уроків. Особливості структури уроку мови. Технологія сучасного уроку мови. Планування уроків мови та підготовка до них. Творче завдання: «Візуальний сценарій уроку» Створіть візуальну карту-сценарій уроку української мови (у вигляді інфографіки, ментальної карти або сторінки борду). Вкажіть ключові компоненти: тема, мета та очікувані результати; основні етапи уроку; форми роботи учнів; цифрові або інтерактивні інструменти; оцінювання й рефлексія. Використайте цифрові сервіси (наприклад, Canva, Miro, MindMeister, або PowerPoint).</p>	2	щотижня
Практичне заняття 8	<p>Тема: Нетрадиційні (нестандартні) уроки. Питання: Поняття, класифікація та дидактичні засади нестандартного уроку. Психолого-педагогічні умови ефективності нетрадиційних уроків. Типологія нестандартних уроків (урок-гру, урок-театр, урок-дослідження, урок-конференцію, урок-подорож, урок-квест, інтегрований урок, урок-дебати тощо). Використання ІКТ, мультимедіа, елементів гейміфікації, VR/AR у нетрадиційних формах навчання. Методика підготовки та проведення нестандартних уроків у сучасній школі. Критерії оцінювання результативності нетрадиційного уроку. Творче завдання: «Інсценований урок: мова у ролях» Оберіть тему уроку (наприклад: «Частини мови в гостях одна в одній», «Подорож до світу фразеологізмів», «Мовні помилки на лаві підсудних»). Розподіліть ролі між «учнями» (за персонажами, мовними явищами, авторами тощо). Напишіть короткий сценарій або план уроку-інсценізації, у якому описані: вступ (мотивація, зав'язка сюжету); розвиток подій (основна частина, навчальні ситуації); розв'язка (підсумок, рефлексія). Додайте інтерактивні елементи: пісні, вірші, QR-завдання, конкурси, театральні імпровізації.</p>	2	щотижня
Практичне заняття 9	<p>Тема: Особливості засвоєння лінгвістичної теорії Питання: Методика навчання фонетики, графіки, орфоєпії. Аналіз змісту розділів «Фонетика», «Графіка» та «Орфоєпія» в чинних програмах і підручниках з рідної мови. Прийоми формування в учнів орфоєпічних дій. Шляхи подолання фонетичних діалектизмів у мовленні учнів. Попередження помилок, викликаних явищем інтерференції. Прийоми з'ясування співвідношення між вимовою і написанням у словах. Робота з довідковою літературою. Значення писемного мовлення в житті суспільства. Відмінності у засобах вираження та сприймання усної й писемної форм мовлення. Особливості роботи над розділом «Графіка» в середніх та старших класах. Моделювання структури і змісту різнотипних уроків вивчення фонетики й орфоєпії. Творче завдання: «Орфоєпічна студія» Складіть комплекс практичних завдань (5–6) для розвитку орфоєпічних навичок учнів середньої школи. Завдання можуть бути різного типу: слухові диктанти з аудіозаписів; вправи</p>	2	щотижня

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	«знайди порушення норми»; інтонаційні тренінги; ігри («Орфоепічний детектив», «Виправ диктора», «Наголосоманія»). Опишіть для кожного завдання: мету; етап уроку, на якому воно застосовується; очікуваний ефект (що формує у дітей). Поясніть, як ці вправи допомагають попереджати інтерференцію та діалектні відхилення.		
Практичне заняття 10	Тема: Особливості засвоєння лінгвістичної теорії Питання: Особливості вивчення лексикології та фразеології, будови слова та словотвору. Принципи методики лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Своєрідність використання методів, прийомів та засобів навчання мови на уроках лексикології й фразеології, будови слова та словотвору. Особливості методики фразеології. Система тренувальних прав з лексикології та фразеології, будови слова та словотвору. Творче завдання: «Живе слово: творча лабораторія лексикології» Оберіть тему уроку з розділу «Лексикологія» («Багатозначні слова», «Синоніми та антоніми» тощо). Розробіть комплекс з 4-5 вправ , спрямованих на: розвиток мовного чуття учнів; збагачення активного словника; формування вміння добирати слова відповідно до контексту. Обов'язково включіть одну творчу вправу, наприклад: складання «словесного колажу» з ряду синонімів; створення короткого тексту із заданим набором полісемічних слів; добір заголовка з урахуванням стилістичних відтінків. Створіть за допомогою будь-якого цифрового інструменту / III візуальний словничок фразеологізмів . Опишіть мету, очікувані результати й методичні прийоми кожної вправи.	2	щотижня
Практичне заняття 11	Тема: Особливості засвоєння лінгвістичної теорії Питання: Лінгвістичні основи методики вивчення морфології та синтаксису в школі. Значення, завдання і зміст вивчення морфології та синтаксису в шкільному курсі. Лінгводидактичні та власне методичні принципи навчання морфології та синтаксису. Методи, прийоми та засоби теоретично-практичного вивчення морфології та синтаксису. Вивчення морфології та синтаксису у зв'язку з іншими розділами мовознавства. Робота з розвитку зв'язного мовлення учнів на різних етапах засвоєння морфологічної та синтаксичної теорій. Шляхи подолання труднощів у вивченні частин мови та синтаксичних одиниць. Творче завдання: Морфологічна мінілабораторія «Живі частини мови» Оберіть одну частину мови (іменник, дієслово, прикметник тощо). Проведіть аналіз навчального матеріалу з цієї теми у чинному підручнику для 6–7 класів (структура подачі, вправи, типи завдань). Розробіть власний інтерактивний дидактичний матеріал («Морфологічна мандрівка», «Віртуальний морфологічний тренажер» тощо) з використанням цифрових ресурсів (Canva, Wordwall, LearningApps ...). Поясніть, які лінгводидактичні принципи реалізовано у вашому матеріалі.	2	щотижня
Практичне заняття 12	Тема: Особливості засвоєння лінгвістичної теорії Питання: Методика навчання орфографії. Орфографія в шкільному курсі української мови (зміст, мета, завдання). Основні напрями розвитку методики навчання орфографії. Загальні принципи навчання орфографії. Свідомість і автоматизм у процесі оволодіння правописом. Роль граматики, орфографічних правил, читання під час вивчення орфографії. Принципи українського правопису. Поняття про орфограму. Основні правописні терміни. Методи й прийоми навчання орфографії. Система орфографічних вправ і види робіт у навчанні орфографії. Наочність на уроках орфографії. Робота над формуванням орфографічних навичок.	2	щотижня

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<p>Творче завдання: Методичний експеримент «Як формувати орфографічну пильність» Доберіть 3-4 різнотипні вправи з формування орфографічної грамотності (списування, диктант, робота з помилками, інтерактивна гра тощо). Проаналізуйте, які орфографічні навички вони розвивають (аналітичні, автоматизовані, контрольні). Розробіть два власні освітні продукти – вправу та гру («ОрфоБатл», «Знайди орфограму», «Мовна розвідка») – для учнів 5–7 класів із чіткою метою, правилами виконання та очікуваним результатом. Опишіть хід виконання вправи та гри (формат – презентація).</p>		
Практичне заняття 13	<p>Тема: Особливості засвоєння лінгвістичної теорії Питання: Методика навчання пунктуації. Місце і значення розділу «Пунктуація» в шкільному курсі мови. Завдання пунктуації відповідно до вимог чинних програм. Урахування принципів пунктуації в реалізації навчальних завдань. Методичні прийоми навчання пунктуації. Види тренувальних вправ з пунктуації. Творче завдання: мініпроект «Пунктуаційний сторітелінг» Доберіть короткий художній або публіцистичний текст (7–10 речень) і створіть дві версії: а) із правильними пунктуаційними знаками; б) без розділових знаків. За допомогою цифрового сервісу (Canva, Genially, Padlet, PowerPoint, Wordwall тощо) створіть візуальну історію – сторітелінг, що демонструє, як зміна пунктуації впливає на: зміст висловлювання, емоційне забарвлення, сприйняття тексту. Додайте методичний коментар: як таку вправу можна використати в школі (мета, очікувані результати, рівень класу).</p>	2	щотижня
Самостійна робота 4	<p>Тема: Словникова робота на уроках української мови. Питання: Лінгводидактичні основи словникової роботи. Зміст і форми словникової роботи. Словникові вправи. Лексична робота на уроках граматики. Робота над словом на уроках мови та інших предметів. Робота зі словниками. Формування лексичних умінь і навичок. Творче завдання: проєкт «Словниковий щоденник учня» Ознайомтеся з видами словникової роботи (тематична, етимологічна, тлумачна, орфографічна, фразеологічна тощо). Створіть зразок словникового щоденника для учня 5–7 класу, який містить: розділи для запису нових слів; рубрику «Моє відкриття» (етимологія, походження); блок «Слово в дії» (прикладні з художнього тексту, власні речення); розділ «Мовні родичі» (синоніми, антоніми, фразеологізми). Оформіть щоденник у графічному форматі (Canva, PowerPoint ...). Додайте методичний коментар: як і з якою метою можна використовувати щоденник на уроках мови.</p>	15	
Практичне заняття 14	<p>Тема: Робота із розвитку зв'язного мовлення учнів. Питання: Основні напрями роботи з розвитку мовлення і принципи мовленнєвої підготовки учнів. Види вправ з розвитку писемного мовлення учнів середніх класів: репродуктивні; репродуктивно-оцінні; твори різних жанрів; твори й перекази. Твори в старших класах: вимоги до учнівських творів; підготовка учнів до написання твору. Види переказів. Помилки в мовленні учнів. Основні напрями роботи зі стилістики та риторики. Творче завдання: методична вправа «Переказ з творчим елементом» Оберіть текст (казка, оповідання, стаття) для учнів середніх класів. Розробіть три види вправ на переказ: репродуктивний (відтворення фактичного змісту); репродуктивно-оцінний (пояснення, власна оцінка подій); творчий (зміна кінцівки, вставка додаткових деталей, власна інтерпретація). Опишіть методи підтримки учнів (план, схеми, ключові слова, запитання). Підготуйте короткий методичний коментар щодо формування зв'язного мовлення і контролю помилок.</p>	2	щотижня

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Самостійна робота 5	<p>Тема: Робота із розвитку зв'язного мовлення учнів Питання: Основні напрями роботи з розвитку мовлення і принципи мовленнєвої підготовки учнів. Мовленнєвознавчі поняття і шляхи їх засвоєння. Ознайомлення з мовленнєвими нормами та комунікативними якостями мовлення. Характеристика мовлення учнів: види, форми й типи мовлення. Удосконалення рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Аудіювання, читання. Робота над продуктивними видами мовленнєвої діяльності. Говоріння, письмо. Джерела й методичні прийоми роботи з розвитку мовлення Диференційована система робіт з розвитку зв'язного мовлення: проблема класифікації; система письмових робіт; види творчих робіт; варіативність системи; формування вмінь і навичок з розвитку мовлення. Види вправ з розвитку писемного мовлення учнів середніх класів: репродуктивні; репродуктивно-оцінні; твори різних жанрів; твори й перекази. Твори в старших класах: вимоги до учнівських творів; підготовка учнів до написання твору. Види переказів. Помилки в мовленні учнів. Творче завдання: «Конструктор уроку розвитку мовлення» Розробіть конспект уроку з розвитку мовлення з урахуванням принципів комунікативності, інтеграції видів мовленнєвої діяльності й диференційованого підходу, орієнтований на один тип висловлювання: розповідь, опис або роздум; або на один із стилів мовлення (художній, науковий, публіцистичний тощо). Передбачте роботу над: аудіюванням і читанням (рецептивні види); говорінням і письмом (продуктивні види). Зазначте: мету уроку, завдання та очікувані результати; етапи, методичні прийоми та види діяльності учнів; елементи гейміфікації; засоби диференціації завдань (рівневі картки, інструкції, індивідуальні доручення). Додайте короткий коментар (до 0,5 стор.) з обґрунтуванням вибору форм і методів.</p>	15	
Лекція 8	<p>Тема: Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій (eRead). Питання: Стратегія розвитку читання «Читання як життєва стратегія». Читання як рецептивний вид мовленнєвої діяльності. Міжнародне дослідження якості освіти – PISA. Читацька грамотність. Розвиток навичок читання у XXI столітті. Проблеми формування читацької грамотності. Особливості розвитку навичок читання в умовах НУШ.</p>	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 15	<p>Тема: Читання як життєва стратегія (eRead). Питання: Види читання. Методики навчання читання. Принципи, методи та прийоми та стратегії навчання читання. Електронні та друковані книги. Порівняння традиційного та цифрового читання: когнітивні та психологічні аспекти. Інтерактивні вправи та ігри для розвитку швидкочитання та розуміння тексту. Творче завдання: цифровий міні-проект «Традиційне vs цифрове читання» Об'єднайтеся в групу (2–3 особи). Проведіть порівняльний аналіз двох текстів (один у друкованому, інший – цифровому форматі): що легше для розуміння; швидкість читання та запам'ятовування; комфорт сприйняття, концентрація уваги. Проаналізуйте психологічні та когнітивні аспекти читання у різних форматах та розробіть рекомендації для учнів. Створіть коротку презентацію або інфографіку із результатами аналізу та рекомендаціями для учнів: як ефективно комбінувати традиційне і цифрове читання. Додайте висновки щодо методики навчання читання та практичні поради для вчителя.</p>	2	щотижня
Самостійна робота 6	<p>Тема: Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій (eRead). Питання: Читацька грамотність. Розвиток навичок читання у XXI столітті. Проблеми формування читацької грамотності. Особливості розвитку навичок читання в умовах НУШ. Штучний інтелект та</p>	15	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<p>персоналізовані рекомендації текстів для розвитку читання. Адаптивні освітні програми та цифрові підручники для різних рівнів читацької компетентності. Використання VR/AR-технологій для інтерактивного читання та занурення у текст. Розробка уроків та проєктів із використанням цифрових ресурсів для читання. Медіаграмотність та цифрова культура у процесі читання. Оцінювання та моніторинг читацьких навичок у цифровому середовищі. Дидактичні принципи та стратегії створення завдань з розвитку навичок читання з використанням цифрових засобів навчання.</p> <p>Творче завдання: «Методичний гайд: цифрові стратегії для розвитку читацької грамотності»</p> <p>Створіть методичний гайд (практичний посібник) для вчителів української мови на тему «Як розвивати читацьку грамотність учнів за допомогою цифрових технологій». У гайді (практичному посібнику) передбачте такі розділи: короткий теоретичний вступ (актуальність проблеми у ХХІ ст.); огляд 3–4 ефективних цифрових інструментів; приклади завдань або вправ для різних вікових груп; поради щодо диференціації й оцінювання результатів читання; рекомендації з безпечного та етичного використання цифрових ресурсів. Оформіть гайд (практичний посібник) у зручному форматі (PDF, Canva, Sway, PowerPoint).</p>		
Практичне заняття 16	<p>Тема: Цифрові додатки для аналізу тексту та розвитку критичного мислення (eRead).</p> <p>Питання: Використання онлайн-платформ для колективного читання та обговорень (Padlet, Google Classroom). Створення мультимедійних конспектів і візуальних схем для покращення розуміння тексту. Дидактичні принципи та стратегії створення завдань з розвитку навичок читання з використанням цифрових засобів навчання.</p> <p>Творче завдання: Вправа «Читаємо – коментуємо – створюємо» (Digital Reading Response)</p> <p>Використайте онлайн-платформу Edpuzzle, Nearpod або Flip ... Завантажте або вставте уривок тексту (наприклад, притчу, коротке оповідання, уривок із роману). Додайте інтерактивні запитання під час читання, наприклад: «Що відчуває герой у цьому епізоді?», «Які докази в тексті підтверджують вашу думку?», «Як би ви змінили фінал?». Після читання створіть у Canva цифрову листівку-відповідь – коротке повідомлення від свого імені до автора чи героя твору з ілюстрацією й одним символічним елементом.</p>	2	щотижня
Самостійна робота 7	<p>Тема: Основні напрями роботи зі стилістики та риторики</p> <p>Питання: Предмет і завдання шкільної стилістики. Функціонально-стилістичне спрямування у вивченні мови. Опрацювання стилів мовлення у 5-7 класах. Узагальнення і систематизація знань зі стилістики. Формування стилістичних умінь та навичок. Стилійні вправи. Елементи риторики в 5-9 класах. Уроки риторики в старших класах.</p> <p>Творче завдання: Стилійний аналіз і трансформація тексту</p> <p>Оберіть публіцистичний або художній текст (обсяг – 10-15 речень). Проведіть стилійний аналіз: визнач стиль і тип мовлення; окресліть мовні засоби, характерні для обраного стилю (лексичні, морфологічні, синтаксичні); проаналізуйте доцільність використаних мовних засобів. Трансформуйте текст в інший стиль (наприклад, з художнього – в офіційно-діловий або науковий). Напишіть короткий коментар (5–6 речень) про зміни у стилійній структурі тексту після трансформації.</p>	12	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2406>

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу/ термін виконання	Критерії оцінюван- ня	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 1	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	0,5 – 1	1
Практичне заняття 2 – 3	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	6
Практичне заняття 4	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 2	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 5	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 3	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 6	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 7	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 8	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 9	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 10	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико- орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 11	Опитування за планом практичного заняття.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді,	1 – 3	3

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови**

	Виконання практико-орієнтованих завдань	ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом		
Практичне заняття 12	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Практичне заняття 13	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 4	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 14	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 5	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 15	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 6	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 16	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1 – 3	3
Самостійна робота 7	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	0,5 – 1	1
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Іспит	Два теоретичних питання: відповідь на теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується: – вичерпність, повнота та глибина відповіді (розкриття всіх аспектів питання, аргументованість, опора на наукові джерела та сучасні методичні концепції); – логічність і структурованість викладу (послідовність, чіткий поділ на частини (визначення, пояснення, приклади)); – точність термінології (правильне використання методичної та лінгводидактичної термінології);	Перелік питань для підсумкового контролю розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2406	10	20

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<ul style="list-style-type: none"> – актуальність та новизна (урахування сучасних тенденцій НУШ, цифровізації освіти, компетентнісного підходу); – культура мови (грамотність, стиль відповіді (академічний, науково-методичний)). 			
	<p>Практичне завдання: презентація практичного завдання (розробити фрагмент уроку, запропонувати вправи, змодельовати методичну ситуацію, підібрати прийоми навчання) оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідність завданню (точне виконання інструкції, дотримання умов (клас, тема, мета, тип уроку)); – методична доцільність (обгрунтований вибір методів, прийомів, вправ, відповідність віковим особливостям учнів); – практична спрямованість (чіткі приклади завдань/фрагментів уроку, які реально можна застосувати); – креативність і інноваційність (оригінальні прийоми, інтеграція ІКТ, елементів компетентнісного та діяльнісного підходів); – оформлення та мова (грамотність, логічність, чіткість викладу, структурованість (етапи уроку, формулювання завдань)). 	<p>Практичне завдання: Передбачає інтеграцію теоретичних знань студента у практичну площину, наприклад:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розробити фрагмент уроку; – запропонувати вправи; – змодельовати методичну ситуацію; – підібрати прийоми навчання. 	20	20
Усього за підсумковий контроль				40

Зміст та критерії оцінювання контрольних заходів

Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання	Бали
		Характеристика та оцінювання відповіді здобувача освіти	
1	2	3	4
Поточний контроль			
Практичне заняття	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	3 бали – студент дає повну, ґрунтовну й аргументовану відповідь, демонструє глибоке розуміння теоретичного матеріалу та вміння застосовувати знання на практиці; самостійно обґрунтовує думки, використовує приклади, у тому числі власні. Відповідь логічна, структурована, без змістових і мовних помилок; мовлення правильне,	3

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови**

	<p>Оцінюванню підлягають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота, глибина та обґрунтованість відповіді під час опитування за планом заняття; – правильність, логічність і самостійність виконання практико-орієнтованих завдань; – уміння застосовувати теоретичні знання на практиці; – культура мовлення, точність термінології та дотримання академічного стилю. 	<p>термінологічно точне, стилістично виразне, відзначається багатством словникового запасу.</p> <p>2,5 бала – студент повно і логічно викладає матеріал, демонструє повне розуміння теми та вміння застосовувати знання на практиці. Відповідь логічна, структурована, без суттєвих змістових і мовних помилок; мовлення правильне, термінологічно точне, стилістично виразне, відзначається багатством словникового запасу. При цьому допускає незначні неточності або 1 несуттєву помилку у змісті чи мовному оформленні, які не впливають на загальне враження від відповіді.</p> <p>2 бали – студент правильно розкриває основний зміст питання, демонструє достатній рівень розуміння матеріалу, аргументує свої судження, проте допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є деякі фактичні неточності; є незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше двох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок;</p> <p>1,5 бала – студент дає відповідь, що частково розкриває тему, проте виявляє окремі прогалини у знаннях, спостерігаються помилки у змісті або логіці викладу; аргументація непослідовна, приклади обмежені чи неточні; мовлення граматично правильне, але маловиразне, з поодинокими неточностями у слововживанні чи побудові речень.</p> <p>1 бал – студент фрагментарно розкриває зміст питання, демонструє поверхове розуміння матеріалу, припускається фактичних неточностей і логічних порушень, не завжди коректно використовує термінологію. Мовлення недостатньо грамотне, спостерігаються порушення послідовності, бідність лексики, поодинокі граматичні помилки.</p> <p>0,5 бала – студент не володіє більшою частиною навчального матеріалу, не розуміє суті поставлених додаткових запитань, відповідь неповна, хаотична або неправильно побудована, містить численні фактичні та мовні помилки; мовлення бідне, неточне, з порушенням норм сучасної української літературної мови.</p> <p>0 балів – студент не відповідає на питання та не виконує завдання. У цьому випадку надається можливість повторного виконання, але не пізніше наступного практичного заняття.</p>	
<p>Самостійна робота 1, 7</p>	<p>Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань. Оцінюється змістовий, аналітичний і мовний рівень виконання завдання за такими показниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота та вичерпність змісту відповіді; 	<p>1 бал – студент виконав завдання згідно з рекомендаціями, повністю, не припустившись помилок, коментує виконане завдання, відповідає на додаткові запитання.</p> <p>0,75 бала – студент виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно.</p> <p>0,5 бала – студент виконав завдання частково з грубими помилками.</p> <p>0 балів – студент не виконав завдання. У цьому випадку надається можливість повторного виконання, але до початку залікового тижня.</p>	<p align="center">1</p>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<ul style="list-style-type: none"> – логічність, послідовність і структурованість викладу; – правильність застосування теоретичних положень на практиці; – самостійність і творчий підхід до виконання; термінологічна точність, грамотність і культура письма. 		
Самостійна робота 2 – 5	<p>Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань. Оцінюється змістовий, аналітичний і мовний рівень виконання завдання за такими показниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота та вичерпність змісту відповіді; – логічність, послідовність і структурованість викладу; – правильність застосування теоретичних положень на практиці; – самостійність і творчий підхід до виконання; – термінологічна точність, грамотність і культура письма. 	<p>2 бали – студент виконав завдання у повному обсязі відповідно до наданих рекомендацій, продемонстрував глибоке розуміння матеріалу та вміння застосовувати знання на практиці. Виконання без помилок, із логічним і змістовним коментарем; студент аргументовано відповідає на додаткові запитання викладача.</p> <p>1,5 бала – студент виконав завдання повністю й правильно, дотримався рекомендацій, але припустився незначних недоліків у змісті чи мовному оформленні. Дає короткий коментар до виконаного завдання, відповідає на додаткові запитання з незначними уточненнями.</p> <p>1 бал – студент виконав завдання частково або стереотипно, однак принципово правильно; зміст відповіді в основному відповідає вимогам, але бракує глибини чи самостійності суджень; спостерігаються окремі неточності або помилки.</p> <p>0,5 бала – студент виконав завдання неповністю, із грубими змістовими чи мовними помилками; виявив поверхове розуміння матеріалу та недостатню підготовку.</p> <p>0 балів – студент не виконав завдання. У цьому випадку надається можливість повторного виконання, але до початку залікового тижня.</p>	2
Підсумковий контроль			
Теоретичне питання	<p>Відповідь на теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вичерпність, повнота та глибина відповіді (розкриття всіх аспектів питання, аргументованість, опора на наукові джерела та сучасні методичні концепції); – логічність і структурованість викладу (послідовність, чіткий поділ на частини (визначення, пояснення, приклади)); – точність термінології (правильне використання методичної та 	<p>10 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, відповів на додаткові запитання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відмінна відповідь. Повна, глибока, аргументована, логічна, структурована. Коректне використання термінів, академічна мова, враховано сучасні тенденції (НУШ, цифровізація, компетентнісний підхід).</p> <p>9 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, але відповів на всі додаткові питання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь повна й глибока, з незначними неточностями. Збережено логічну структуру, правильна термінологія, грамотна мова, сучасні орієнтири присутні.</p> <p>8 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, але не відповів на додаткові питання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь правильна, але окремі аспекти розкрито поверхово. Є</p>	10

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<p>лінгводидактичної термінології);</p> <p>– актуальність та новизна (урахування сучасних тенденцій НУШ, цифровізації освіти, компетентнісного підходу);</p> <p>– культура мовлення (грамотність, стиль відповіді (академічний, науково-методичний)).</p>	<p>незначні порушення логіки або термінологічні неточності.</p> <p>7 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, але не відповів на додаткові питання викладача, лише частково усвідомлює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь неповна, окремі положення загальні. Недостатньо прикладів і сучасних орієнтирів. Логіка викладу збережена частково.</p> <p>6 балів отримує студент, який повністю розкрив питання, але не відповів на додаткові питання викладача, лише в загальних рисах осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь частково правильна, фрагментарна. Логіка порушена, бракує аргументів. Недостатньо наукової термінології.</p> <p>5 балів отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання, не відповів на додаткові питання викладача, майже не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь фрагментарна, містить неточності. Відсутня аргументація, є мовні помилки.</p> <p>4 бали отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання, не відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Поверхова відповідь, більшість матеріалу не засвоєно. Порушена логіка, термінологія використана неправильно.</p> <p>3 бали отримує здобувач освіти, який частково розкрив питання, частково відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Дуже обмежена відповідь із численними фактичними та мовними помилками.</p> <p>2 бали отримує здобувач освіти, який частково і неповно розкрив питання, не відповів на більшість додаткових питань викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. Відповідь не розкриває суті питання, хаотична, значна кількість помилок.</p> <p>1 бал отримує студент, який кількома реченнями розкрив питання, зміг частково відповісти на додаткові питання викладача. Відповідь не розкриває суті питання, хаотична, значна кількість помилок.</p> <p>0 балів отримує студент, який не відповів на питання. Відповідь відсутня або не за темою.</p>	
<p>Практичне завдання</p>	<p>Презентація практичного завдання (розробити фрагмент уроку, запропонувати вправи, змодельовати методичну ситуацію, підібрати прийоми навчання)</p>	<p>Максимальна кількість балів: 20 б. Мінімальна кількість для зарахування: 10 б.</p> <p>18–20 балів Практичне завдання повністю відповідає вимогам. Умови (тема, мета, тип уроку, вікова група) враховано точно. Методичні рішення обґрунтовані, сучасні й доцільні. Запропоновані вправи / фрагменти уроку мають практичну</p>	<p>20</p>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

	<p>оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідність завданню (точне виконання інструкції, дотримання умов (клас, тема, мета, тип уроку)); – методична доцільність (обгрунтований вибір методів, прийомів, вправ, відповідність віковим особливостям учнів); – практична спрямованість (чіткі приклади завдань/фрагментів уроку, які реально можна застосувати); – креативність і інноваційність (оригінальні прийоми, інтеграція ІКТ, елементів компетентнісного та діяльнісного підходів); – оформлення та мова (грамотність, логічність, чіткість викладу, структурованість (етапи уроку, формулювання завдань)). 	<p>цінність і можуть бути реалізовані в освітньому процесі. Відчутна креативність, використання ІКТ, інтеграція компетентнісного підходу. Текст логічний, грамотно оформлений, чітко структурований.</p> <p>15–17 балів Практичне завдання виконано переважно правильно, із незначними неточностями у формулюванні мети, доборі вправ або структурі уроку. Методичні рішення в основному доцільні, але обгрунтовані неповно. Є спроби креативного підходу або інтеграції інноваційних елементів. Мова відповіді грамотна, проте трапляються окремі помилки чи недоліки в логіці викладу.</p> <p>11–14 балів Практичне завдання частково відповідає вимогам: не всі умови враховано (наприклад, нечітка мета або неузгодженість типу уроку). Методичні рішення частково доцільні, але поверхові або недостатньо аргументовані. Практична спрямованість обмежена, приклади вправ або фрагменти уроку потребують доопрацювання. Креативність мінімальна. Є мовні та структурні недоліки.</p> <p>6–10 балів Практичне завдання загалом не відповідає умовам завдання, структура уроку або вправ не витримана. Методичний підхід формальний, без урахування вікових чи дидактичних особливостей. Відсутня практична спрямованість і креативність. Мова неточна, текст нелогічний, є численні помилки.</p> <p>0–5 балів Практичне завдання виконано неправильно або поверхово; відсутня логіка, методична аргументація, структура уроку. Відповідь не демонструє розуміння суті завдання, містить грубі помилки або є фрагментарною.</p>	
--	--	--	--

Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо).

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Бакаленко І. М., Курилова Ю. Р. Дебати як інноваційна педагогічна технологія в системі підготовки вчителів української мови й літератури. *Український педагогічний журнал*. 2024. № 4. С. 163–180.
2. Бакаленко І. М., Кравченко Ю. В. Особливості підготовки онлайн-заняття з української мови як іноземної. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 1. С. 86–92.
3. Бакаленко І. М. Шляхи інтеграції інфомедійної грамотності у процес фахової підготовки майбутніх учителів-словесників / *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (08–11 жовтня 2020 р.)*: у 2-х ч. / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Т. 1 С. 11–13.
4. Бакаленко І. М. Формування фахових компетентностей майбутніх учителів-словесників в умовах дистанційного навчання / *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (17–18 листопада 2022 р.)*. / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. С. 14–18.
5. Бакаленко І. М., Курилова Ю. Р. Гейміфікація як фактор мотивації до читання. *Шкільна літературна освіта: традиції і новаторство. XII Волошинські читання*. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2024. С. 29–36.
6. Бакаленко І. М. Підготовка майбутніх учителів-словесників до інтеграції цифрових інструментів у процес формування читацьких навичок школярів. *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (14–15 листопада 2024 р.)* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. С. 21–26.
7. Бакаленко І. М., Дириб'ян А. С. Використання інноваційних технологій навчання на уроках української мови. *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (14–15 листопада 2024 р.)* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. С. 116–119.
8. Бакаленко І. М., Дімітрова Є. П. Інтерактивні вправи як засіб формування ключових компетентностей учнів 5-6 класів на уроках української мови та літератури. *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (14–15 листопада 2024 р.)* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. С. 120–124.
9. Бакаленко І. М., Василюк М. С. Використання цифрових інструментів на уроках української мови та літератури. *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (14–15 листопада 2024 р.)* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. С. 65–69.
10. Вегеш А. І. Методика викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах : метод. посібник. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2022. 101 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi80/0060164.pdf>.
11. Грибан Г. В., Кучерук О. А. Практикум з методики викладання української мови : навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 160 с.
12. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
13. Дороз В. Ф. Методика викладання української мови: навч. пос. / В. Ф. Дороз. Київ : Центр навч. літ-ри, 2008. 176 с.
14. Задоріна О. М., Чубенко В. А., Бакаленко І. М. Використання чат-ботів та технологій штучного інтелекту у забезпеченні персоналізованого супроводу студентів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 22 (2025).

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

15. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / Л. З. Ребуха, І. І. Білоус, Р. С. Брик [та ін.] ; за наук. ред. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055603.pdf>.
16. Караман С. Методика навчання української мови в гімназії. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.
17. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій. URL : http://ualib.com.ua/br_6601.html
18. Кульбаська О. В., Кардашук О. В. Крок у професію. Методика викладання української мови : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. 256 с. URL : https://kulbabska.com/images/catalog/pdf/posibniki/metodika_vivcenna_pravka_1.pdf
19. Кочан Н. І., Захлюпана Н. М. Словник-довідник з методики викладання української мови. Львів, 2002. 249 с.
20. Кухаренко В. М. та ін. Теорія та практика змішаного навчання: монографія; ред. В. М. Кухаренко. Харків, 2016. 284 с.
21. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно- інноваційна стратегія) : навч. посіб. Київ: Освіта України. 2009. 464 с.
22. Кучеренко І. А., Пентилюк М. І. Теорія і технологія сучасного уроку української мови: навч.-метод. посіб. ; МОН України, Херсонський державний університет. Херсон.: Айлант, 2022, 352 с.
23. Методика викладання української мови : навчально-методичний посібник / О. Костів, О. Сколоздра-Шепітко. Львів, 2018. 202 с. URL : <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/Methodyka-vykladannia-ukrainskoi-movy.-Posibnyk.pdf>
24. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах. / За ред. М. І. Пентилюк. Київ: Ленвіт, 2000. 302 с.
25. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / За ред. М. І. Пентилюк. Київ: Ленвіт, 2009. 400 с.
26. Методика навчання української мови. Термінологічний словник / Кол. авторів за ред. О. Горошкіної. Словник-довідник. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2024.
27. Наукові основи методики літератури: навч.-метод. посібник / За ред. Н. Й. Волошиної. Київ: Ленвіт, 2002. 344 с.
28. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 / кол. авт. : Г. Бичко (осн. автор), Т. Вакуленко, Т. Лісова, М. Мазорчук, В. Терещенко, С. Раков, В. Горох та ін. ; за ред. В. Терещенка та І. Клименко ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2023. 395 с.
29. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої освіти. URL:<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення 12.01.2020)
30. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
31. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика : норми і термінології і мовна практика фахівців : монографія. Київ: Видавничий дім «Кисво-Могиланська академія», 2019. 356 с.
32. Остапенко Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови: навчальний посібник. Київ: Академія, 2011. 248 с.
33. Організація дистанційного навчання в школі: методичні рекомендації / Міжнародний фонд «Відродження», ГО «Смарт Освіта», Мво освіти і науки України. 2020. URL: <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/me%20todichni%20recomendazii-dustanciynna%20osvita-2020.pdf>
34. Педагогічна майстерність : підруч. / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.
35. Пентилюк М. І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навч. посіб. / М. І. Пентилюк, Т. Г. Онукевич. Київ: Ленвіт, 2006. 134 с.
36. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: АСК, 2007. 144 с.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

37. Попович А. С. Практикум з методики навчання української мови в 5-9 класах закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 220 с. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6323>

38. Пропедевтична практика III курсу : методичні рекомендації / упоряд. : Гриньова М. В., Малаканова Л. В., Сорокіна Г. Ю. / Полт. нац. пед. ун-т. імені В. Г. Короленка. Полтава : ПП «Астроя», 2014. 53с.

39. Рудюк Т. В. Методика навчання української мови: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 2023. 85 с.

40. Семенов О. Ефективні технології навчання у лінгвістичній підготовці майбутніх фахівців: монографія / За ред. О. Семенов. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 376 с.

41. Семенов О., Плужник Ю. Підготовка вчителя до формування читацької грамотності учнів НУШ: теорія і практика: за ред. О. М. Семенов. Суми : Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. 138 с.

42. Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. 224 с.

43. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: Навч. посіб. для студентів-філологів. Київ: Ленвіт, 2011.

44. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник / За ред. М. І. Пентиліук. Київ: Ленвіт, 2015. 320 с.

45. Словник педагогічних та психологічних термінів / уклад.: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053652.pdf>.

46. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики : монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. 352 с.

47. Стратегія розвитку читання на період до 2032 року. Розпорядження КМУ від 3 березня 2023 року. «Читання як життєва стратегія» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/190-2023-%D1%80#Text>

48. Токмань Г. Методика викладання української літератури в основній школі : екзистенціально-діалогічна концепція. Київ: Міленіум, 2012. 312 с.

49. Шевцова Лариса, Кучерук Оксана Методика навчання української мови: практичні заняття: навчально-методичний посібник: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 115 с.

50. Шуляр В. І. Сучасний урок української літератури : монографія. Миколаїв: Іліон, 2014. 553 с.

Інформаційні ресурси

- Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>
- Платформа Міністерства освіти і науки України «Освіти для життя». URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>
- Державні стандарти початкової, базової та профільної освіти
URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
- Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року) URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
- Інститут модернізації освіти: <https://imzo.gov.ua/>
- Електронні версії підручників: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
- Всеукраїнська школа онлайн: платформа для дистанційного та змішаного навчання школярів 5-11 класів. URL: <https://lms.e-school.net.ua/>
- Експрес-уроки української мови О.Авраменка

URL: <http://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>

- Віртуальний тур українськими музеями просто неба

URL: <https://museums.authenticukraine.com.ua>

- Для вчителів української мови URL: <http://www.glazova.org.ua/>

- Всеосвіта. Національна освітня платформа URL: <https://vseosvita.ua/>

– Розробки уроків, матеріали до уроків, контрольні роботи, методичні рекомендації, сценарії, планування, позакласні заходи, виховна робота, дизайн та оформлення, інтегровані уроки, майстер-класи, конспекти занять для ДНЗ, конспекти занять для ПНЗ, батьківські збори, матеріали для друку та багато інших матеріалів URL: <https://naurok.com.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно в навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти. Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо).

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу **irinabakalenko1970@gmail.com**. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я й тему звернення.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ](https://lnk.ua/9MVwgEpVz): <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання української мови**

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.